

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce diplomová

Posudek vedoucího

Práci hodnotil: Mgr. Miloš Kratochvíl, Ph.D.

Práci předložila: Kateřina Pousková

Název práce: Kritika speciesismu podle Petera Singera

1. CÍL PRÁCE

Téma diplomové práce náleží do aplikované etiky. Autorka se zabývá (pro někoho) kontroverzními názory jednoho z předních současných etiků, Petera Singera. Cílem práce je reflexe Singerova preferenčního utilitarismu, kritiky speciesismu a její konkrétní důsledky pro aplikovanou etiku. Autorce se podařilo téma zpracovat přijatelným způsobem a cíle bez větších výhrad dosáhnout.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Práce má dobře promyšlenou strukturu, které se autorka víceméně pevně drží. Začíná tím, jak Singer vlastně chápe etiku. Samozřejmě je dobře vždy na začátku definovat pojmy, ale v tomto případě jde současně o obhajobu určitého pojetí etiky. Pro Singera etika není teoretickým systémem. Není ani rozvinutím náboženských příkazů. A současně není relativní a subjektivní. Singer hájí univerzálnost etiky. Tato východiska v mnohém předznamenávají jeho postoje ke konkrétním tématům.

Další teoretickou kapitolou je zařazení Singerovy pozice do myšlenkových tradic. Autorka stručně a výstižně vyjadřuje jeho návaznost na utilitarismus, přičemž pojmenovává specifika jeho verze tohoto směru – tzv. preferenčního utilitarismu. Dostává se tak k pojmu „rovného zvažování zájmů“ a potažmo ke kritice speciesismu (přisuzování morálního statusu podle příslušnosti k druhu). Zde začíná být etika opravdu praktická.

Autorka se zabývá klíčovým pojmem – pojmem osoby. Prochází jednotlivá kritéria, která byla (jsou) v etice kladena pro odlišení osob a ne-osob (bytostí, na které se vztahují morální ohledy, od bytostí, na které se nevztahují – tedy pro jakoukoli etiku téma klíčové). Ukazuje, že důsledně vztato se žádné z nich nekryje s příslušností k druhu (člověk – zvíře) a že tedy tato kategorie je pro etiku irelevantní.

Jinými slovy: A) ne všechna zvířata jsou ne-osobami, B) ne všichni lidé jsou osobami. A právě toto B) je hlavním tématem této práce. Konkrétně jde o status lidského plodu a o otázku jeho nedotknutelnosti, či přímo postvatnosti. Pojem posvatnosti života je demaskován jako speciesistický, tedy založený na morálně nerelevantním kritériu. Z pozice Singerova preferenčního utilitarismu a anti-speciesismu pak autorka pojednává o infanticidě (jednotlivé argumenty a příklady není nutné v posudku zmiňovat).

Téma je zpracováno na základě velkého množství relevantní a aktuální literatury. Určitou daní za tak široký záběr je kolísající úroveň hloubky a pečlivosti zpracování jednotlivých argumentů.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

K formální úpravě nemám závažnějších námitek. Jazykově je práce (až na několik překlepů) velmi pěkná. Autorka na použité zdroje náležitě odkazuje.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Autorka si volbou tématu vzala poměrně velké sousto. Musela se během psaní seznámit s problematikou přesahující rámec studijního oboru (zejména směrem do lékařství). Jelikož je dané téma aktuální, existuje k němu téměř nepřehledné množství literatury různé úrovně. Přesto se v předkládané práci podařilo udržet myšlenkovou linii, nezabíhat do přílišných detailů ani nezůstat i obecných frází.

Práci lze vnímat jako zdařilý příspěvek k aktuálním bioetickým diskusím.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Bez otázek.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: výborně

Datum: 11.5.2014

Podpis: